

Nazmi Arıkan

FEN BİLİMLERİ

Eğitim Kurumları

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK / REHBERLİK BİRİMİ VELİ BÜLTENİ

GÜNÜMÜZDE EBEVEYN OLMAK

ÇOCUĞUM ODASINDAN HİÇ ÇIKMIYOR

Odasına kapanan, kısa cümlelerle hatta tek sözcükle konuşan çocukları ne yapmalı da kabuklarından çıkarmalı?

Öncelikle şunu düşünmek lazım: Çocukların bulunmasını ısrarla istediğimiz evin salonu gerçekten keyifli bir yer mi? Televizyon, telefon karşısında susup oturlan, sohbet edilmeyen, paylaşımın olmadığı salonda gençler otursun da ne yapsın?

Özellikle büyük şehirlerin keşmekeşinden bitkin düşen yetişkinlerin akşam eve gidince tek isteği kendini kanepeye atmaktır, evde gözlerinin içine ilgi açlığıyla bakan çocuklarının ruhunu da doyurmak kesinlikle çok yorucu, kabul. Ancak düz sorulara cevap vermeyen çocukların bazen bir paylaşım sırasında bütün duygularına tanıklık etme şansınız olabilir. Her ailenin kendine özel bir rutini olmalıdır. Örneğin; her pazar maç izleme, her cuma sinema gecesi, her akşam çay saati. Bu sayede günün getirdikleri paylaşılırken aynı zamanda aile içindeki iletişim ve sevgi bağı da güçlenecektir.

EKRAN BAĞIMLILIĞI VE SOSYAL MEDYA

Yapılan araştırmalara göre çocuklarının ekran bağımlılığından şikayetçi olan ailelerin bizzat kendileri de ekran karşısında çok fazla zaman geçirmektedirler.

Sosyal medya, televizyon ve telefonlardaki şiddet dili filtrelenmediği sürece aile içinde de farkında bile olmadan bu dil normalleşecektir. Bilinçli, eğitilmiş, ailevi değerleri önemseyen bireylerde dahi görülen ve anlam verilemeyen şiddet dilinin kaynağı bu saydıklarımız olabilir.

KİTAP OKUMUYORUZ

Üniversite sınav sonuçları incelendiğinde Türkçe dersinin Türkiye ortalamasının 40 soruda 14 olması endişe vericidir.

TÜİK verilerine göre Türkiye, günde sadece 1 dakikasını kitap okumaya ayırırken, televizyon izlemeye 6 saatini, internete ise 3 saatini ayırıyor. Türkiye, okuma alışkanlığında da dünyada 86. sırada yer alıyor. Çocuklara kitap hediye edilmesinde ise Türkiye 180 ülke içerisinde 140. sırada. Yeni bir eve taşınırken salonun televizyona göre konumlandırılması çok eski bir gelenektir. Kitaplıklar çocuk odalarında sadece ders kitapları için kullanılan mobilyalar olmamalıdır.

ÇOCUKLA ARKADAŞ OLMALI MI?

Çağımızda yanlış anlaşılan kavramlardan biri de “arkadaş gibi” ebeveyn olmaktır. Ebeveynlerden korkmanın makbul olduğu geleneksel aile yapısından nerdeyse tüm sınırların ortadan kalktığı “modern” aile yapısına çok hızlı bir şekilde geçildi.

Her insan gibi gençler de kuralların olduğu yerde kendilerini daha güvende hissedeceklerdir. Bir düzeni, kuralları, rutini olan aile ortamında her birey bir sonraki adımı öngörebildiği için kendini huzurlu hissedecektir. Çocukların onlarca arkadaşı varken bir anne babası vardır, bunu unutmamalıyız.

OLUMLU GERİ BİLDİRİMLER ÖNEMLİDİR

Her insan gibi gençler de olumlu geri dönüşlerden çok hoşlanırlar. Örneğin, karnedeki iyi notları görmezden gelip o bir tane kırık notun üzerinde durulması çok moral bozucudur. Doğru dil şu şekilde olabilir: Çalışıp emek vererek iyi notlar aldığın dersler için seni kutlarım, çok sevindim. İstersen o kırık gelen notun için ikinci dönemde neler yapabiliriz, bir de bunu konuşalım.

Bazen hiçbir sebep beklemeden de olumlu düşüncelerimizi paylaşabiliriz. Derslerden aldığı notlardan bağımsız olarak iyi birer sporcu, sanatçı da olan gençlerin farklı meziyetlerini de takdir etmek lazım. Yine sorumluluk sahibi olmalarını, evdeki iş bölümüne katkıda bulunmalarını ve daha iyi yaptıkları birçok şeyi görüp hakıyla övgüde bulunmanın yararı olacaktır. Dozunda verilen olumlu geri bildirimler gencin çalışma motivasyonunu da artıracaktır.

İLETİŞİMİN İLK AYAĞI DİNLEMektİR

Son yıllarda artan yaşam yükü nedeniyle insanlar nitelikli bir dinleyici olmakta çok zorlanıyorlar. Siz bir şey anlatırken karşınızdaki daha siz sözünüzü bitirmeden kendi düşüncesini anlatmaya başlayabiliyor.

Gençler de bize bir şey anlattığında öncelikle sözlerini kesmeden, onları yargılamadan dinlemeliyiz. Eskilerden gördüğümüz usülle genel olarak hemen öğüt verme ve en doğrusunu söyleme eğilimindeyizdir. Kimi zaman çocuğun tek istediği sadece birinin kendisini dinlemesi ve “seni anlıyorum” demesidir. Anlamasak da, hak vermesek de hatta anlattığı şeylere kızıyor olsak da öncelikle dinlemek gerekiyor. Kendi aile ortamında ifade alanı bulamayan genç, ya tamamen susmayı öğrenir ya da içinde tuttuğu şeyler istemediği zamanlarda patlak verebilir.

Fen Bilimleri Eğitim Kurumları
Rehberlik Birimi